

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

mardi

28-09-2004

Après-midi

dinsdag

28-09-2004

Namiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>VLAAMS BLOK</i>	<i>Vlaams Blok</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>		<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Question de M. Jo Vandeurzen à la ministre de l'Emploi sur "les contractuels subventionnés mis à la disposition d'ASBL par les communes" (n° 3547)	1
<i>Orateurs: Jo Vandeurzen, Freya Van den Bossche, ministre de l'Emploi</i>	
Question de M. Bart Tommelein à la ministre de l'Emploi sur "les discriminations dont sont victimes, dans le cadre d'une CCT, les travailleurs non syndiqués" (n° 3588)	2
<i>Orateurs: Bart Tommelein, Freya Van den Bossche, ministre de l'Emploi</i>	
Question de Mme Nahima Lanjri à la ministre de l'Emploi sur "le groupe de travail 'immigrés'" (n° 3647)	4
<i>Orateurs: Nahima Lanjri, Freya Van den Bossche, ministre de l'Emploi</i>	
Interpellation et question jointes de	6
- Mme Nathalie Muylle à la ministre de l'Emploi sur "le travail saisonnier et occasionnel dans les secteurs agricole et horticole" (n° 429)	6
- Mme Hilde Vautmans à la ministre de l'Emploi sur "la réglementation relative au travail saisonnier dans le secteur fruiticole" (n° 3750)	6
<i>Orateurs: Nathalie Muylle, Hilde Vautmans, Freya Van den Bossche, ministre de l'Emploi</i>	
<i>Motions</i>	10
Question de Mme Nahima Lanjri à la ministre de l'Emploi sur "une éventuelle nouvelle directive portuaire" (n° 3701)	11
<i>Orateurs: Nahima Lanjri, Freya Van den Bossche, ministre de l'Emploi</i>	
Question de Mme Zoé Genot à la ministre de l'Emploi sur "le contrôle du bien-être au travail" (n° 3708)	13
<i>Orateurs: Zoé Genot, Freya Van den Bossche, ministre de l'Emploi</i>	
Questions jointes de	15
- M. Guy D'haeseleer à la ministre de l'Emploi sur "le projet de directive européenne relatif à la révision du temps de travail maximum" (n° 3709)	15
- Mme Annemie Turtelboom à la ministre de l'Emploi sur "la directive européenne concernant la révision du temps de travail maximum" (n° 3743)	15
<i>Orateurs: Guy D'haeseleer, Annemie Turtelboom, Freya Van den Bossche, ministre de l'Emploi</i>	
Question de Mme Valérie Déom à la ministre de l'Emploi sur "la situation du secteur des transports de fonds" (n° 3724)	19

INHOUD

Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Werk over "de terbeschikkingstelling van gesubsidieerde contractuelen door gemeentebesturen aan vzw's" (nr. 3547)	1
<i>Sprekers: Jo Vandeurzen, Freya Van den Bossche, minister van Werk</i>	
Vraag van de heer Bart Tommelein aan de minister van Werk over "discriminaties ten aanzien van niet-gesyndiceerde werknemers in een CAO" (nr. 3588)	2
<i>Sprekers: Bart Tommelein, Freya Van den Bossche, minister van Werk</i>	
Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Werk over "de werkgroep migranten" (nr. 3647)	4
<i>Sprekers: Nahima Lanjri, Freya Van den Bossche, minister van Werk</i>	
Samengevoegde interpellatie en vraag van	6
- mevrouw Nathalie Muylle tot de minister van Werk over "het seizoen- en gelegenhedswerk in de land- en tuinbouwsector" (nr. 429)	6
- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Werk over "de regeling voor seizoensarbeid in de fruitsector" (nr. 3750)	6
<i>Sprekers: Nathalie Muylle, Hilde Vautmans, Freya Van den Bossche, minister van Werk</i>	
<i>Moties</i>	10
Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Werk over "een eventuele nieuwe havenrichtlijn" (nr. 3701)	11
<i>Sprekers: Nahima Lanjri, Freya Van den Bossche, minister van Werk</i>	
Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Werk over "het toezicht op het welzijn op het werk" (nr. 3708)	13
<i>Sprekers: Zoé Genot, Freya Van den Bossche, minister van Werk</i>	
Samengevoegde vragen van	15
- de heer Guy D'haeseleer aan de minister van Werk over "het ontwerp van Europese richtlijn inzake de herziening van de maximale arbeidstijd" (nr. 3709)	15
- mevrouw Annemie Turtelboom aan de minister van Werk over "de Europese richtlijn betreffende de herziening van de maximale arbeidstijd" (nr. 3743)	15
<i>Sprekers: Guy D'haeseleer, Annemie Turtelboom, Freya Van den Bossche, minister van Werk</i>	
Vraag van mevrouw Valérie Déom aan de minister van Werk over "de toestand in de sector van het geldtransport" (nr. 3724)	19

Orateurs: **Valérie Déom, Freya Van den Bossche**, ministre de l'Emploi

Sprekers: **Valérie Déom, Freya Van den Bossche**, minister van Werk

COMMISSION DES AFFAIRES
SOCIALES

du

MARDI 28 SEPTEMBRE 2004

Après-midi

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE
ZAKEN

van

DINSDAG 28 SEPTEMBER 2004

Namiddag

La séance est ouverte à 14.08 heures par M. Jean-Marc Delizée, président.

De vergadering wordt geopend om 14.08 uur door de heer Jean-Marc Delizée, voorzitter.

01 Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Werk over "de terbeschikkingstelling van gesubsidieerde contractuelen door gemeentebesturen aan vzw's" (nr. 3547)

01 Question de M. Jo Vandeurzen à la ministre de l'Emploi sur "les contractuels subventionnés mis à la disposition d'ASBL par les communes" (n° 3547)

01.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik zal mijn vraag kort stellen.

We hebben via een parlementair initiatief een artikel 144bis ingeschreven in de nieuwe gemeentewet, waardoor het voor gemeentebesturen mogelijk is om personeelsleden ter beschikking te stellen aan sociale huisvestingsmaatschappijen of VZW's in het algemeen.

Aan de mogelijkheid tot terbeschikkingstelling - die een uitzondering is op de regel -, zoals die ook in de wet op de uitzendarbeid werd vastgelegd, zijn voorwaarden verbonden. Ik zal ze niet allemaal opsommen. De laatste voorwaarde echter is dat de terbeschikkingstelling van werknemers maar mogelijk is, ik citeer, "voor zover de gebruiker zelf de werknemer had kunnen aanwerven onder de voorwaarden waaronder hij is aangeworven door het gemeentebestuur". Blijkbaar is er wat discussie rond de vraag wat dat wil zeggen, "onder de voorwaarden waaronder hij is aangeworven door het gemeentebestuur". Wil dat zeggen dat de betrokken maatschappijen onder dezelfde arbeidsvoorwaarden moeten kunnen tewerkstellen? Heeft het betrekking op het barema of wat wordt er met die laatste bepaling bedoeld? Deze vraag naar verduidelijking wil ik hierbij stellen.

De **voorzitter**: Mevrouw de minister, het is uw eerste toelichting in deze commissie als nieuwe minister van Werkgelegenheid. Ik geef u graag het woord voor uw antwoord.

01.02 Minister **Freya Van den Bossche**: Dank u, mijnheer de voorzitter.

Ik zal u geruststellen. Het is zeker niet de bedoeling dat een VZW onder dezelfde arbeidsvoorwaarden aanwerft. Het is enkel de bedoeling geweest van de wetgever te vermijden dat, daar waar er een verbod zou bestaan van het Gewest op de tewerkstelling van

01.01 Jo Vandeurzen (CD&V): En vertu de l'article 144bis de la loi communale, les administrations communales peuvent mettre des travailleurs à la disposition de sociétés de logement social ou d'ASBL. Entre autres conditions, l'article 144bis prévoit que cette mise à disposition n'est possible que si l'utilisateur aurait pu lui-même engager le travailleur aux conditions dans lesquelles celui-ci a été engagé par l'administration communale. Que signifie cette disposition? Se rapporte-t-elle aux conditions de travail ou au traitement?

01.02 Freya Van den Bossche, ministre: Le but n'est pas qu'une ASBL applique les mêmes conditions de travail lors de l'engagement. Le législateur veut seulement éviter qu'une interdiction régionale d'embauche

contractuele personeelsleden, dit verbod via die weg zou worden omzeild. Het heeft dus niets te maken met de specifieke arbeidsvoorwaarden waaronder iemand wordt tewerkgesteld.

de personnel contractuel soit contournée.

01.03 Jo Vandeurzen (CD&V): Dat is een heel duidelijk antwoord. Misschien kan ik mijn vraag anders stellen. Bijvoorbeeld, kan een GECO ter beschikking worden gesteld?

01.03 Jo Vandeurzen (CD&V): Un agent contractuel subventionné (ACS) peut-il être mis à disposition?

01.04 Minister Freya Van den Bossche: Dat is geen enkel probleem. Alleen moet ervoor worden gezorgd dat, als het bijvoorbeeld om een VZW gaat, deze VZW er een is met een sociaal, cultureel of humanitair karakter. En het niet gaat om een VZW, waarvan de helft plus één van de leden eigenlijk de gemeente zelf vertegenwoordigt.

01.04 Freya Van den Bossche, ministre: Cela est possible si l'utilisateur peut recruter lui-même un ACS. En d'autres termes, s'il s'agit par exemple d'une ASBL, celle-ci doit revêtir un caractère social, culturel ou humanitaire. Les ASBL dont la moitié des membres plus un représentent en réalité la commune ne peuvent recourir à ce système.

Het enige doel is dat de VZW's die zelf niet met GESCO's kunnen werken en ze via het vehikel van terbeschikkingstelling vanuit de gemeenten toch zouden inschakelen, uit het systeem te filteren.

Voor alle andere VZW's die humanitaire, sociale of culturele doelen nastreven, kunnen de gemeenten iemand ter beschikking stellen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van de heer Bart Tommelein aan de minister van Werk over "discriminaties ten aanzien van niet-gesyndiceerde werknemers in een CAO" (nr. 3588)

02 Question de M. Bart Tommelein à la ministre de l'Emploi sur "les discriminations dont sont victimes, dans le cadre d'une CCT, les travailleurs non syndiqués" (n° 3588)

02.01 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik stel deze vraag naar aanleiding van de collectieve arbeidsovereenkomst van 19 juni 2003 tot vaststelling van het bedrag en de toekenning- en uitkeringsmodaliteiten van de aanvullende voordelen ten laste van het Sociaal Fonds voor de Schoonmaak- en Ontsmettingsondernemingen, gesloten in het nationaal paritair comité 121.

02.01 Bart Tommelein (VLD): Cette question a trait à la convention collective de travail (CCT) du 19 juin 2003 concernant le fonds social pour les entreprises de nettoyage et de désinfection. Les travailleurs du secteur du nettoyage jouissent de certains avantages qui ne valent que pour les affiliés à une organisation représentative des travailleurs. Ces dispositions ont été insérées dans les articles 9, 12, 16 et 21.

Het is namelijk zo dat de werknemers in de schoonmaaksector enkele bijzondere sociale voordelen toegekend krijgen. Het bijzondere aan deze voordelen is evenwel dat sommige ervan niet gelden voor werknemers die niet aangesloten zijn bij een representatieve werknemersorganisatie. Het gaat om een bijkomende vergoeding ingeval van werkloosheid, arbeidsongeval en langdurige ziekte en bij ontslag wegens economische redenen, dat zijn respectievelijk de artikelen 9, 12, 16 en 21.

L'octroi d'avantages supplémentaires aux travailleurs syndiqués n'est acceptable que si l'organisation représentative participe à la vie socio-économique de l'entreprise. Si ce n'est pas le cas, ces avantages sont contraires à la liberté d'association.

Extra voordelen voor werknemers die lid zijn van een vakbond zijn alleen toelaatbaar in de mate dat ze gerechtvaardigd zijn door de daadwerkelijke bijdrage van die werknemers of van hun verenigingen aan het socio-economische leven van de onderneming, zoniet zijn ze strijdig met de vrijheid van vereniging. Vrijheid van vereniging impliceert immers ook het recht geen lid te worden van een vereniging; zie het arrest van Cassatie van 27 april 1981.

Cette CCT discrimine les travailleurs du secteur du nettoyage qui ne sont pas membres d'un syndicat. Une CCT ne pouvant être annulée par le

Wie tewerkgesteld is in de schoonmaaksector en geen lid is van een vakbond wordt in feite gediscrimineerd door deze CAO. In feite komt het neer op een min of meer gedwongen syndicalisme, wat toch

strijdig is met alle democratische beginselen.

Mevrouw de minister, vermits een CAO niet vatbaar is voor nietigverklaring door de Raad van State had ik graag de volgende vragen aan u gesteld.

Ten eerste, kan u als minister tussenkomen wanneer sociale partners een CAO sluiten die kennelijk in strijd is met onze rechtsorde?

Ten tweede, wat kan een werknemer doen indien hij getroffen wordt door een discriminatie omwille van het feit dat hij geen lid is van een representatieve werknemersorganisatie?

02.02 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, ik kan als minister op twee momenten tussenkomen.

Het eerste moment is de registratie van de CAO. Ik kan daar alleen tussenkomen op het vlak van de controle van de externe wettigheid. Er zijn vormvereisten: is de juiste taal gebruikt, is het document ondertekend. Ik kan de CAO dan nog niet inhoudelijk gaan beoordelen, maar aan de vormvereisten was voldaan.

Het tweede moment is wanneer de algemeen-bindendverklaring van de CAO wordt aangevraagd. De administratie onderzoekt dat dan eerst. Die aanvraag werd ingediend. Het is een procedure die twee jaar loopt. Het is dus vrij logisch dat die nog niet op mijn bureau is beland. Ze zal wel op mijn bureau belanden en dan kan ik de Koning voorstellen – zoals dat heet – om ze niet algemeen bindend te verklaren.

Op zich is het natuurlijk moeilijk om daarin een lijn te trekken. Elk geval moet apart worden afgewogen. Ik denk dat op basis van vorige rechtspraak de toegekende voordelen te ver gaan in deze specifieke CAO. Dit is geen nieuwe CAO. Het gaat om een CAO die al loopt van in de jaren '60 en telkens opnieuw wordt vervangen door een nieuwe die eigenlijk steeds automatisch verbindend werd verklaard. Hierover rijzen een aantal vragen omdat het lidmaatschap van een vakbond een objectief criterium kan zijn voor de toekenning van sociale voordelen, mits dit garanties biedt op het vlak van sociale vrede in een bedrijf, wat zorgt voor meer productiviteit enzovoort. Die middelen moeten in verhouding staan tot hun nagestreefd doel. Het mag nooit zo zijn dat een ongeoorloofde druk ontstaat om lid te worden van een vereniging omdat de vrijheid van vereniging dan in het gedrang komt. Om die reden zou ik de CAO dan ook niet algemeen verbindend verklaren van zodra die op mijn bureau belandt.

Wat kunnen werknemers doen die zich in een dergelijke situatie bevinden? Zij kunnen natuurlijk naar de rechtbank stappen. Zij kunnen dit niet doen op basis van de anti-discriminatiewetten omdat die een limitatieve opsomming bevatten van de gronden op basis van dewelke discriminatie niet mogelijk is, maar wel op basis van de wet inzake vrijheid van vereniging.

02.03 **Bart Tommelein** (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor haar duidelijke antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

Conseil d'Etat, je voudrais savoir si la ministre ne pourrait pas intervenir. Que peut faire un travailleur pour se défendre contre cette discrimination?

02.02 **Freya Van den Bossche**, ministre: Le ministre peut intervenir au niveau de l'enregistrement de la CCT, pour contrôler sa régularité externe. Deuxièmement, le ministre peut intervenir lorsqu'il est demandé de rendre généralement obligatoire la CCT. L'administration examine la CCT pendant deux ans, après quoi le ministre peut proposer au Roi de ne pas la rendre obligatoire.

Je pense que les avantages octroyés dans cette CCT sont excessifs. Cette CCT a été modifiée à plusieurs reprises dans les années soixante et rendue obligatoire. L'affiliation à un syndicat peut être un critère objectif justifiant l'octroi d'avantages sociaux mais jamais des pressions ne peuvent être exercées sur un travailleur pour l'inciter à s'affilier à l'organisation.

C'est précisément pour cette raison que je ne souhaite pas rendre cette CTT généralement obligatoire. Les travailleurs concernés peuvent bien évidemment saisir les tribunaux sur la base de la loi sur la liberté d'association mais non en vertu de la loi anti-discrimination.

03 Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Werk over "de werkgroep migranten" (nr. 3647)

03 Question de Mme Nahima Lanjri à la ministre de l'Emploi sur "le groupe de travail 'immigrés'" (n° 3647)

03.01 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, namens de CD&V-fractie heet ik u welkom op deze eerste commissievergadering. We hopen dat we langere tijd met u zullen samenwerken dan met uw voorganger waarmee we een goede - ons inziens, te korte - samenwerking hebben gehad. Hopelijk voor u doet u de termijn uit.

Mevrouw de minister, met mijn vraag kom ik terug op de problematiek van de zogenaamde kansengroepen zoals gehandicapten en migranten die geconfronteerd worden met een bijzonder hoge werkloosheidsgraad. Uit de debatten in de "vergrijzingcommissie" is gebleken dat zonder maatregelen met betrekking tot de werkloosheidsgraad de betaalbaarheid van onze pensioenen in het gedrang dreigt te komen.

Uit persoonlijk onderzoek dat ik gevoerd heb, blijkt dat de overheid - jammer genoeg zou ik zeggen - inzake kansengroepen niet het goede voorbeeld geeft aan de privé-sector. Slechts 0,3% van de 80.000 federale ambtenaren zijn vreemdeling. Bovendien zijn het EU-onderdanen. Onze overheid scoort bijzonder slecht en is zeker geen afspiegeling van de realiteit. De overheid moet, mijns inziens, op dit vlak een voorbeeldfunctie vervullen.

Ongeveer een jaar geleden werd op de werkgelegenheidsconferentie in Gembloux afgesproken een werkgroep migranten op te richten om de inzetbaarheid en de tewerkstelling van migranten te stimuleren en concrete initiatieven uit te werken. Zes maanden later heb ik uw voorganger over de stand van zaken ondervraagd. Hij heeft ruiterlijk moeten toegeven dat de werkgroep nog niet was opgestart, maar dat hij er werk zou van maken.

Mevrouw de minister, we zijn een jaar later. Is de werkgroep ondertussen opgestart? Wie maakt hiervan deel uit? Welke concrete initiatieven werden reeds genomen? Wat zijn de concrete voorstellen aan de minister? Welke voorstellen zullen verder worden uitgewerkt? Kunnen wij kennis nemen van de werkzaamheden van de werkgroep migranten? De problematiek betreft immers een belangrijke groep, zoals reeds werd aangehaald in de commissie Vergrijzing.

03.02 Minister Freya Van den Bossche: Mijnheer de voorzitter, collega's, de werkgroep migranten bestaat uit vertegenwoordigers van de minister van Werk - vroeger vertegenwoordigers van het kabinet van voormalig minister Vandenbroucke -, vertegenwoordigers van de minister van Gelijke Kansen - ook hier heeft een ministerwissel plaatsgevonden -, leden van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding, het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen en ambtenaren van de FOD WASO - Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg - en van de cel Kleurrijke Ondernemingen. Een aantal namen zullen wisselen, echter niet de deelnemers as such.

De eerste bijeenkomst heeft plaatsgevonden in februari. Er werd

03.01 Nahima Lanjri (CD&V): La mise au travail de personnes d'origine étrangère et de personnes handicapées laisse encore à désirer. Le débat sur le vieillissement mené à la Chambre montre qu'il sera difficile de continuer à payer les pensions sans prendre de mesures en ce qui concerne le taux de chômage. Les pouvoirs publics ne donnent pas le bon exemple: 0,3% seulement des 80.000 fonctionnaires fédéraux est d'origine étrangère.

Lors de la Conférence sur l'emploi qui s'est tenue à Gembloux, il y a près d'un an, il avait été convenu de créer un groupe de travail "immigrés". Lorsque je l'ai interrogé il y a six mois, l'ancien ministre a admis que le groupe de travail n'avait pas encore été créé. Ce dossier a-t-il avancé depuis? Quelle est la composition du groupe de travail? Quelles propositions concrètes a-t-il faites? Parmi ces propositions, lesquelles le ministre mettra-t-il en oeuvre?

03.02 Freya Van den Bossche, ministre: Le groupe de travail se compose de représentants des ministres de l'Emploi et de l'Égalité des chances, de membres du Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme, de membres de l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes, de fonctionnaires du SPF ETCS et de membres de la cellule Entreprise multiculturelle.

beslist op drie vlakken beleid te voeren. Ik som ze op: het aanmoedigen van diversiteitsmanagement, de voorbeeldfunctie van de overheid, de rol van de sociale inspecties bij de toepassing en de uitvoering van de antidiscriminatiewetgeving.

Een tweede vergadering heeft plaatsgehad in april. Er werd een inventaris gemaakt van de bestaande plannen rond diversiteit en diversiteitsmanagement met als doel een aantal initiatieven uit te kiezen, te volgen en verder te begeleiden. Er werd eveneens beslist om in samenwerking met de Vlerick-school een gids uit te werken inzake good practices rond diversiteitsbeleid. Bedoeling is de boodschap over te brengen dat diversiteitsbeleid een andere manier van denken en werken is die echter ook voor de bedrijven kan lonen. Op dit ogenblik wordt het nog te veel beschouwd als een plicht die maatschappelijk moet worden opgelegd.

Intussen is men ook bezig met het opstellen van een brochure over redelijke aanpassingen op de werkvloer voor personen met een handicap. Die wordt nu gedrukt en is heel binnenkort klaar.

Elk van deze projecten is in uitvoering. Sommige zijn nog maar net opgestart, andere zijn in een ver gevorderde fase. In de kredieten daarvoor is zeker voorzien. Als er nog nieuwe projecten uit de werkgroep komen, wordt telkens in nieuwe kredieten voorzien. Deze projecten zijn in elk geval wel al ondersteund door de nodige kredieten. De werkzaamheden zijn intussen opnieuw opgestart in het nieuwe politieke jaar. Dat wil zeggen dat de groep vorige week opnieuw is samengekomen. Op 7 oktober vindt een nieuwe vergadering plaats waar nog op een aantal projecten concreet zal worden ingegaan. Ik kan u regelmatig schriftelijk op de hoogte brengen van de vorderingen als u dat wenst, mevrouw Lanjri.

Le groupe de travail s'est réuni pour la première fois en février 2004 et a décidé de centrer ses activités sur la promotion du management de la diversité, le rôle de l'inspection sociale en ce qui concerne l'application de la législation anti-discrimination et la fonction d'exemple des pouvoirs publics.

Lors de la deuxième réunion, en avril 2004, les projets existants en matière de management de la diversité ont été inventoriés en vue de la sélection et de l'accompagnement de quelques initiatives. Il a également été décidé de publier un guide consacré aux bonnes pratiques en matière de management de la diversité, en collaboration avec l'école Vlerick. Il doit ainsi apparaître clairement que la politique de la diversité est également profitable aux entreprises elles-mêmes.

Enfin, une brochure sur les aménagements raisonnables sur le lieu de travail pour les personnes handicapées est en cours d'impression. Des crédits sont déjà disponibles pour tous ces projets. Des fonds seront libérés pour d'éventuels projets à venir.

Le groupe de travail s'est à nouveau réuni la semaine dernière. Il se réunira encore le 7 octobre. Les différents projets seront alors analysés plus en détail.

Si Mme Lanjri le souhaite, je peux la tenir informée par écrit de l'avancement du dossier au sein du groupe de travail.

03.03 Nahima Lanjri (CD&V): Ik stel vast dat de werkgroep na mijn interpellatie van februari dan toch van start is gegaan. Dat is positief. De initiatieven die u opnoemt zijn inderdaad stimulerende en sensibiliserende initiatieven. Uit de praktijk in Vlaanderen blijkt echter dat deze diversiteitsplannen wel iets teweegbrengen in de bedrijven, maar kwantitatief niet zo veel effect hebben. Ze leveren slechts 500 jobs per jaar op, terwijl het er tussen de 3.000 en 5.000 hadden moeten zijn. Het denken is misschien wel veranderd, maar niet de cijfers. Ik hoop dan ook dat de regering, en u als bevoegd minister,

03.03 Nahima Lanjri (CD&V): Je me réjouis de la création, dans l'intervalle, du groupe de travail. Bien que les actions de sensibilisation soient méritoires, la pratique en Flandre montre que les projets de diversité ne produisent que peu d'effets quantitatifs. La ministre doit

eraan denkt om naast het sensibiliserende aspect ook streefcijfers - ik zeg niet quota - voorop te stellen en dat ze niet alleen rekent op de goede wil van iedereen.

Wat de discriminatie op de werkvloer betreft, roep ik u op om samen met de heer Dupont werk te maken van de antidiscriminatiewet waarin reeds twee jaar geleden werd beslist om praktijkteksten in te voeren. Tot op de dag van vandaag is er nog altijd geen KB om dat te realiseren. Het is uw opdracht als verantwoordelijk minister om daarvan werk te maken. Ik ga ook in op uw voorstel om mij schriftelijk op de hoogte te houden zodat ik de zaak mee kan volgen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Samengevoegde interpellatie en vraag van

- mevrouw Nathalie Muylle tot de minister van Werk over "het seizoen- en gelegenhedswerk in de land- en tuinbouwsector" (nr. 429)

- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Werk over "de regeling voor seizoensarbeid in de fruitsector" (nr. 3750)

04 Interpellation et question jointes de

- Mme Nathalie Muylle à la ministre de l'Emploi sur "le travail saisonnier et occasionnel dans les secteurs agricole et horticole" (n° 429)

- Mme Hilde Vautmans à la ministre de l'Emploi sur "la réglementation relative au travail saisonnier dans le secteur fruiticole" (n° 3750)

04.01 Nathalie Muylle (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, op 26 mei werden op de Ministerraad enkele belangrijke aanpassingen goedgekeurd in verband met het seizoen- en gelegenhedswerk. Die aanpassingen hadden, onder andere, betrekking op het aantal dagen waarover een werkgever beschikt op jaarbasis om de seizoenregeling te kunnen hanteren, op de toepassing van de seizoenregeling voor de interim-kantoren en ook op de toepassing van de seizoenregeling voor de champignonteelt. Ik heb nadien, na 26 mei, moeten vaststellen dat op televisie door de eerste minister en nadien ook door uw voorganger, collega Vandenbroucke, is gezegd dat het zeer snel zou worden uitgevoerd. Vanaf 1 juli 2004 zouden die maatregelen van start kunnen gaan. Nadien is dit voorstel ook overgezonden aan de sociale partners, waarop er een unaniem advies is gekomen van de sociale partners. Hetzelfde is gebeurd in juli op de Nationale Arbeidsraad, die dat ook nog eens unaniem heeft goedgekeurd. Er werd ook een advies vanuit de Nationale Arbeidsraad aan de regering voorgelegd.

De belangrijke punten daarin waren een verdubbeling van de 95 dagen in de tuinbouw en de 45 dagen in de landbouw naar respectievelijk 190 dagen en 90 dagen en het mogelijk maken van een seizoenregeling via uitzendkantoren. De sector vraagt daar heel sterk naar, want dat betekent dat de administratieve last voor de sector zou worden verminderd. Men vraagt ook om de seizoenregeling toe te passen op de champignonteelt. Zoals u weet, mevrouw de minister, is de champignonteelt vandaag echt bedreigd in ons land. Als u weet dat vandaag al 70 procent van de champignons uit Polen komen, dan zit de sector echt wel te wachten op de toepassing van de seizoenregeling voor hun teelt.

Ten slotte zou men voor de witloofteelt – dit punt werd door uw voorganger zelf aangebracht – het aantal dagen per werknemer

envisager de fixer des objectifs chiffrés. Il faut également s'atteler sans attendre à l'arrêté royal relatif aux tests de situation. J'apprécie que la ministre m'informe de l'avancement des travaux par écrit.

04.01 Nathalie Muylle (CD&V): Le 26 mai 2004, le Conseil des ministres a approuvé des aménagements importants en matière de travail saisonnier et occasionnel dans le secteur de l'agriculture et de l'horticulture. A cette occasion, le premier ministre et le ministre du Travail ont fourni d'amples précisions et annoncé que les nouvelles mesures entreraient en vigueur le 1er juillet 2004.

Les partenaires sociaux et le Conseil national du travail ont approuvé la décision du Conseil des ministres. Leur avis a été immédiatement transmis au gouvernement. Les mesures comprenaient l'augmentation du nombre de jours de travail saisonnier autorisé, l'application de la réglementation aux travailleurs intérimaires, la possibilité pour le secteur de la culture des champignons d'également recourir à des travailleurs saisonniers et la majoration du nombre de jours par travailleur dans le secteur de la culture du chicon. De nombreux

verlengen van 65 naar 100 dagen.

Al die adviezen zijn aan de regering overgezonden, maar wat zien we? We zijn bijna 1 oktober vandaag, maar er is nog altijd geen voorstel tot koninklijk besluit. Er is ook nog geen advies voor de Raad van State. Ik moet zeggen dat op het werkveld – zeker bij onze land- en tuinbouwers – de onzekerheid zeer groot is. De eerste minister en minister Vandenbroucke hadden beloofd dat het vanaf 1 juli in werking zou treden. We zijn bijna drie maanden verder. De seizoenen staan niet stil, het werk gaat voort en men moet tewerkstelling en jobs plannen, maar men verkeert vandaag eigenlijk in een zeer grote rechtsonzekerheid daarover.

Vandaar, mevrouw de minister, had ik graag een drietal vragen aan u gesteld.

Ten eerste, waaraan is die vertraging in de besluitvorming te wijten, ondanks een unaniem akkoord in de Ministerraad en een unaniem advies van de sociale partners en de Nationale Arbeidsraad?

Ten tweede, kunt u mij ook bevestigen dat de aanpassing van het aantal dagen naar 190 dagen en 90 dagen effectief zal ingaan op 1 juli, zoals ook werd aangekondigd door de eerste minister en minister Vandenbroucke deze zomer?

Tot slot, kunt u mij zeggen wanneer het koninklijk besluit effectief zal worden gepubliceerd zodat er opnieuw rechtszekerheid is voor onze land- en tuinbouwers?

04.02 Hilde Vautmans (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de regeling voor de seizoenarbeid is momenteel zo vastgesteld dat een bedrijf gedurende 95 dagen een beroep kan doen op seizoenarbeiders. Mevrouw Muylle heeft een goede situatieschets gegeven van de huidige stand van zaken.

Ik wil daaraan één ding toevoegen. Heel veel fruittelers hebben mij de afgelopen weken gecontacteerd. Zij zitten heel diep in de problemen. De appelteelt is nog niet binnen, de appels moeten nog geplukt worden. Zij hebben te goeder trouw al hun dagen aangegeven. Zij hebben die 95 dagen al opgebruikt en vragen mij nu hoe zij verder moeten. Het koninklijk besluit is niet gepubliceerd. Zij kunnen dus niet verder een beroep doen op seizoenarbeiders. Bovendien, wanneer zij dat toch zouden doen, riskeren zij als straf dat zij de volle pot moeten betalen op heel hun seizoenarbeid. Dat wil dus echt wel zeggen dat die fruittelers het hele jaar voor niks gewerkt hebben, terwijl minister Vandenbroucke, gevolgd door de eerste minister, zich vóór de verkiezingen toch sterk had gemaakt dat het koninklijk besluit op 1 juli in voege zou gaan.

Mevrouw de minister, ik wil er heel sterk op aandringen dat u dat koninklijk besluit liefst nog vandaag, zoniet morgen publiceert, en met terugwerkende kracht. Ik denk namelijk dat de telers inderdaad te goeder trouw hebben gehandeld en konden vertrouwen op een uitgebreide regeling voor seizoenarbeid. Ik zou het dan ook heel onterecht vinden mochten zij gestraft worden.

employeurs appliquent déjà ces nouvelles règles.

Quelle est la raison du retard? Le ministre peut-il confirmer que la nouvelle réglementation s'appliquera bien à dater du 1er juillet 2004? Quand l'arrêté royal sera-t-il publié au Moniteur belge?

04.02 Hilde Vautmans (VLD): Le règlement sur le travail saisonnier dans le secteur fruiticole permet aux entreprises de ce secteur d'employer 95 jours par an des travailleurs saisonniers et occasionnels en bénéficiant d'un taux réduit de cotisations ONSS. Mme Muylle a déjà expliqué que la confection d'un nouveau règlement avait été promise avant le 1er juillet 2004 mais que ce règlement n'a toujours pas vu le jour. Cependant, de très nombreux fruiticulteurs ont agi de bonne foi, déclarant scrupuleusement toutes les journées effectuées par des occasionnels ou des saisonniers. Donc, ils ne peuvent plus faire appel à des travailleurs saisonniers. S'ils en recrutent encore, ils risquent de devoir payer le maximum. Dans ce cas, ils auront finalement travaillé toute une année pour rien. Aussi, je demande instamment à la ministre de publier le nouvel arrêté immédiatement et avec effet rétroactif.

04.03 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, de redenen van de vertraging zijn de volgende.

Eerst en vooral, het advies van de NAR was nogal verschillend van het initieel door de Ministerraad goedgekeurde besluit.

Dat betekent twee dingen.

Ten eerste wil ik dat advies niet zomaar naast mij neerleggen en doorgaan met het initieel afgesproken besluit dat in de Ministerraad werd goedgekeurd. Ik wil dus echt ingaan op vele van de suggesties van de NAR, maar niet zonder daarover eens goed gesproken en nagedacht te hebben, want de voorstellen van de NAR zijn van die aard dat zij de bestaande regeling complexer maken. De complexiteit vergroot dus. Het gaat om verschillende grenzen die worden ingevoerd, onder andere afhankelijk van de soort taken, terwijl de lijn op zich zou moeten zijn – binnen mijn bevoegdheidspakket – dat het allemaal eenvoudiger wordt. Ik zeg daarmee niet dat ik de ideeën van de NAR niet zal overnemen zoals hij die voorstelt. Ik denk alleen dat het nog wat discussie en een paar gesprekken vergt vooraleer wij dat zomaar kunnen overnemen. Ik zal er evenwel grotendeels op ingaan.

Ten tweede is ook het volgende van groot belang, en dat ligt in de lijn van wat mevrouw Vautmans zegt. De mensen rekenen op die regeling voor de seizoenarbeid. Zij hebben de seizoenarbeid ook veelal correct aangegeven. Het voorstel is ingebed in een grote filosofie waarbij wij de regels zoveel mogelijk aanpassen aan hedendaagse noden, of het nu gaat om overuren of seizoenarbeid. Daarbij willen wij er ook voor zorgen dat wij de aanleidingen wegnemen om al eens mensen in het zwart tewerk te stellen.

We vinden dus dat de Dimona-aangifte, die de zaken eenvoudiger zal maken, niet alleen wat de controle betreft, maar ook op het vlak van de administratieve overlast, tegelijkertijd moet worden ingevoerd. Er bestaat daarover in de NAR nog wel discussie. Ik verwacht daarover binnen de kortste keren, men spreekt van dagen of weken, een heel duidelijk advies.

Ik stel voor dat ik op dat moment alles in één keer behandel. Ik ben echter wel bereid om, in de mate van het mogelijke en indien blijkt dat de sector zelf daaraan echt nood heeft, retroactief te werk te gaan. Ik wil dat bekijken. Het hoeft niet zo te zijn dat land- en tuinbouwers de dupe worden van een advies dat in de NAR anders is dan in de Ministerraad. Een les die men daaruit wellicht kan trekken, is dat data niet zomaar moeten worden aangekondigd wanneer er nog andere spelers op het veld zijn waardoor de timing anders kan zijn dan wat wij zelf voor ogen hebben. Ik zal in de mate van het mogelijke proberen tegemoet te komen aan die verzuchtingen zodat wie te goeder trouw heeft gehandeld hiervan niet de dupe wordt.

04.04 **Nathalie Muylle** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik had begrepen uit hetgeen op de Ministerraad van 26 mei werd besproken en hetgeen u is bezorgd door de NAR dat er maar één groot verschil was, met name wat betreft het aantal dagen waarover de werkgever beschikt.

Op de Ministerraad van 26 mei had men het erover de uitbreiding van

04.03 **Freya Van den Bossche**, ministre: Le retard est dû au fait que l'avis du CNT diffère fondamentalement de l'arrêté approuvé en Conseil des ministres. Les suggestions du CNT rendent plus complexe la réglementation existante mais j'envisage de les faire miennes après les avoir examinées plus en détail et m'être concertée avec qui de droit. Nous entendons adapter les règles aux besoins d'aujourd'hui et éradiquer les causes du travail au noir. Voilà pourquoi nous voulons instaurer la déclaration DIMONA, mais le CNT n'a pas encore fini de l'examiner. Si le secteur en a besoin, je souhaite prévoir une application avec effet rétroactif. Ceux qui ont agi de bonne foi ne sauraient être sanctionnés pour avoir fait preuve d'honnêteté.

04.04 **Nathalie Muylle** (sp.a-spirit): Les décisions prises en Conseil des ministres le 26 mai et l'avis du CNT divergent seulement en ce qui concerne le nombre de jours. Au demeurant, cet aspect n'est pas lié à la déclaration

95 en 45 dagen op onbeperkt te brengen. Er is daarover heel wat discussie geweest binnen de Nationale Arbeidsraad. Men is toen tot een akkoord gekomen om het te beperken tot 190 en 90 dagen, wat een verdubbeling is.

Voor het overige werd bij mijn weten rekening gehouden met alle aanbevelingen van de NAR. Ik denk bijvoorbeeld hoe men kan overgaan van reguliere tewerkstelling naar seizoenregeling. Het is vandaag zeer moeilijk te vermijden dat die seizoenregeling niet zou worden misbruikt. Men heeft het over twee tot drie kwartalen vooraleer iemand vanuit het regulier circuit zou kunnen overstappen naar de seizoenregeling. Ik zie dus heel weinig verschillen behalve wat het aantal dagen per werkgever betreft.

Mevrouw de minister, wat mij ook frappeert, is uw bezorgdheid over de Dimona-aangifte. Ik begrijp deze, maar de Dimona-aangifte staat mijn inziens daarvan los. Ik kan morgen moeilijk meedelen aan de tuinbouwers, en ik denk dat Hilde dat ook niet kan aan de fruittelers, dat zij nog enkele weken, of enkele maanden als ik u hoor, in de rechtsonzekerheid zullen verkeren omdat de minister in hetzelfde pakket een oplossing wil opnemen voor de Dimona-aangifte. De mensen bevinden zich vandaag in een zeer grote rechtsonzekerheid. Er werd een belofte gedaan en het verheugt mij dat u zegt dat u bereid bent om eventueel de terugwerkende kracht vanaf 1 juli te respecteren. Er bestaat echter een zeer grote rechtsonzekerheid. Het winterseizoen staat voor de deur en men moet het werk beginnen plannen. Als deze situatie nog weken of maanden aansleept, zal dat volgens mij nefast zijn voor de sector. Ik heb daarom een motie ingediend die erom vraagt de beslissingen die op de Ministerraad van 26 mei werden genomen onverwijld te laten omzetten in een koninklijk besluit zodat er opnieuw rechtszekerheid is.

04.05 Hilde Vautmans (VLD): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben blij dat u zegt te willen ingaan op de verzuchtingen. Alleen, als ik uw woorden voorleg aan de fruittelers, zullen zij mij vragen wat dat nu wil zeggen. De appels zijn niet geoogst en zij zullen mij vragen of ik ze kom plukken of het koninklijk besluit zal worden gepubliceerd.

Mevrouw de minister, daarom zou ik u echt willen vragen om mij een datum te geven waarop u althans dit stukje, zijnde het aantal dagen, toch publiceert. Ik dring er echt op aan. De appels zijn niet geoogst en zullen niet geoogst geraken zolang het probleem niet is opgelost. De betrokkenen hebben te goeder trouw gehandeld.

U zegt mij dat het advies van de NAR de zaak wat ingewikkelder maakt en meer tijd vergt om te onderzoeken. Dat kan wel, maar de NAR is duidelijk over één zaak, namelijk over het aantal dagen dat mag worden uitgebreid. Op dat vlak zie ik echt geen argument om het aantal dagen niet te publiceren.

Ik vraag u dus met aandrang of u dat stuk niet uit het dossier kan lichten en het vrijdag aan de Ministerraad kan voorleggen, zodat het zaterdag kan worden gepubliceerd. Dat kan met wat goede wil heel snel gaan. Alle meerderheidspartijen staan er volledig achter. Dan heeft u nog tijd om de rest te onderzoeken, waar ik volledig achtersta.

Mevrouw de minister, op dit punt kan ik niet terugkeren naar de

DIMONA. Je me réjouis par contre de l'effet rétroactif. L'actuelle insécurité juridique doit être supprimée au plus vite. C'est pourquoi je propose de couler immédiatement dans un arrêté royal les décisions du 26 mai.

04.05 Hilde Vautmans (VLD): Je demande que nous soit à tout le moins communiquée une date en vue de la publication du nombre de jours de travail saisonnier. Le dossier DIMONA est nettement plus complexe. Rien ne justifie de ne pas publier cet élément. Le ministre pourra évoquer ce point dès le Conseil des ministres de vendredi prochain.

fruittelers met de boodschap dat Freya akkoord gaat met de verzuchtingen, maar dat we niet weten wanneer het probleem zal zijn opgelost.

04.06 Minister **Freya Van den Bossche**: Ik heb nog een aantal reacties.

Ten eerste, ik begrijp uit uw repliek dat u mij vraagt om dat koninklijk besluit te nemen dat op 26 mei 2004 werd goedgekeurd. Dat is dus niet wat de NAR vraagt. Ik wil heel duidelijk zijn. Als ik wil ingaan op het advies van de NAR, dan vergt dat nog even tijd. Ik heb nooit gezegd dat dit maanden zal duren, maar het vergt nog wel even tijd.

Het advies van de NAR verschilt op vier naar mijn mening essentiële punten met het voorstel van de regering. Het gaat over het beperken in de tijd, over het strenger maken van een regeling waarmee niet-reguliere werknemers met een bijzonder statuut opnieuw kunnen worden tewerkgesteld, over de afschaffing van de dubbele grens, die er niet komt. Er komt wel een verhoging van die grens. Zoals u aanhaalt, is er ten slotte ook nog de regeling betreffende de 65, 50 en 100 dagen.

Het gaat dus echt wel om meer dan een kleine wijziging. Anders had ik, had ook mijn voorganger en had ook de regering wel heel snel het eerste koninklijk besluit, wat initieel de bedoeling was, opnieuw laten goedkeuren. De voorstellen van de NAR zijn volgens mij echter fundamenteel verschillend. Ik wil het probleem zo snel mogelijk aanpakken, maar niet sneller dan gezond is. Ik wil er niet plots regeltjes uitpikken en de rest dan achteraf regelen. Ik vind dat geen goed beleid. Ik zal wel heel duidelijk afspreken en communiceren - wat de afgelopen weken en maanden ook is gebeurd - met de sector zelf over de stand van zaken en wanneer en waarover wij duidelijkheid kunnen scheppen.

Ik heb enige tijd geleden trouwens al laten uitzoeken of retroactiviteit mogelijk zou zijn. Dat zou mogelijk zijn. Dat is het belangrijkste engagement dat ik nu kan nemen. Ik wil gerust nadenken over retroactiviteit, maar ik kan dat niet op een drafje afhandelen. Op die regeling wacht men volgens mij ook, veeleer dan nu snel een deeltje te regelen en later de rest, waarna niemand nog weet wat wanneer gebeurt.

Motions

Moties

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées. Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Une motion de recommandation a été déposée par Mme Nathalie Muylle et est libellée comme suit:

“La Chambre,

ayant entendu l'interpellation de Mme Nathalie Muylle

et la réponse de la ministre de l'Emploi,

recommande au gouvernement

- d'opérer sans délai les modifications approuvées par le Conseil des ministres du 26 mai avec effet rétroactif au 1er juillet 2004.”

Een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Nathalie Muylle en luidt als volgt:

“De Kamer,

04.06 **Freya Van den Bossche**, ministre: Le texte approuvé le 26 mai en Conseil des ministres ne correspond pas aux desiderata du CNT, dont la position diffère sur quatre points essentiels. Je ne vais pas agir dans la précipitation et publier des éléments disparates. La concertation se poursuit et j'envisage la rétroactivité.

gehoord de interpellatie van mevrouw Nathalie Muylle
en het antwoord van de minister van Werk,
vraagt de regering

- onverwijld de wijzigingen goedgekeurd in de Ministerraad van 26 mei uit te voeren dit met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2004."

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Greet van Gool, Annelies Storms, Danielle Van Lombeek-Jacobs et Annemie Turtelboom.

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Greet van Gool, Annelies Storms, Danielle Van Lombeek-Jacobs en Annemie Turtelboom.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.
Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

05 **Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Werk over "een eventuele nieuwe havenrichtlijn" (nr. 3701)**

05 **Question de Mme Nahima Lanjri à la ministre de l'Emploi sur "une éventuelle nouvelle directive portuaire" (n° 3701)**

05.01 **Nahima Lanjri** (CD&V): Mevrouw de minister, ongeveer een jaar geleden, op 20 november 2003, heeft het Europees Parlement de nieuwe havenrichtlijn inzake zelfafhandeling verworpen. Vlak voor het zomerreces hoorden wij al geruchten dat commissaris de Palacio voor haar aftreden nog een nieuw voorstel op tafel zou leggen, met een gelijkaardige inhoud als wat reeds door het Europees Parlement werd verworpen. Dit zijn niet alleen geruchten. Hoewel de commissaris ontkent dat er teksten zijn, circuleren er toch al. Ik heb die zelf en ook de vakbonden hebben de teksten al in handen gekregen en zij hebben gezegd waakzaam te zullen zijn voor wat er zal gebeuren.

05.01 **Nahima Lanjri** (CD&V): Le 20 novembre 2003, le Parlement européen a rejeté la nouvelle directive portuaire. Il me revient que la commissaire sortante, Mme de Palacio, prépare une directive similaire qui irait encore plus loin en matière d'automatisation et qui serait encore discutée en octobre à la Commission.

De inhoud van de teksten moet ons land en zeker Vlaanderen met zijn vele havens wel verontrusten, omdat men niet alleen opnieuw opkomt voor de zelfafhandeling, maar zelfs verder gaat dan in het vorige voorstel. Nu zouden laden en lossen aan boord volledig worden toegelaten via zelfafhandeling voor de zogenaamde short sea – die afstanden zijn echter helemaal niet zo short – en voor schepen die worden ingezet op de motorways of the sea. Ook inzake de loodsen werd een en ander in de richtlijn opgenomen. Dat alles zorgt voor ongerustheid. De commissaris zegt dat ze in oktober, dus deze of volgende week, met teksten zal komen. Ik heb die teksten al ontvangen en u waarschijnlijk ook.

Quel est le contenu du nouveau texte? Quelle position la Belgique adoptera-t-elle? Quelles sont les chances de réussite de la nouvelle proposition?

Mevrouw de minister, hebt u meer details over de nieuwe richtlijn, officieel of officieus? Wat zal de houding zijn van de Belgische regering daarin en van onze huidige en toekomstige EU-commissaris? Wat zal de regering onze commissarissen vragen om als standpunt in te nemen? Heeft de regering of uzelf contacten gehad met verantwoordelijken op Europees niveau, in het Parlement of de Raad of waar ook, om dit toch te verhinderen of althans te zorgen voor overleg? De vakbonden zullen immers niet nalaten om de havens terug plat te leggen. Dat kunnen we ons echt niet permitteren. Bovendien is het ook niet wenselijk. Zoals uw voorganger ook zei, leidt dit tot onveilige situaties: mensen die daarvoor niet gekwalificeerd zijn, zouden dan de zelfafhandeling mogen doen en dat is niet wenselijk. Wat weet u daarover? Wat heeft u daar al aan gedaan of wat zult u daaraan doen?

05.02 Minister **Freya Van den Bossche**: U stelt mij de vraag wat ik hierover weet. Ik weet dat op de informele raad van de transportministers in Amsterdam mevrouw de Palacio heeft gezegd dat er werk gemaakt moet worden van zo'n richtlijn voor de short sea shipping. Inderdaad, what's in a name want zo kort zijn die afstanden niet. Verder zei ze dat het niet goedkeuren van de havenrichtlijn een slechte zaak was, althans volgens haar. In die raad is er geen tekst voorgelegd. Wel circuleren er een aantal kladversies. Het is moeilijk om te weten op welke versie de eurocommissaris zelf aan het werk is maar constantes in die teksten blijken te zijn dat een deel aangehouden wordt zoals gepland en dat een deel wordt afgezwakt in de richting van de amendementen die werden ingediend, terwijl nog een deel nieuw is en zelfs nog verregaander zou kunnen zijn. Ik leg de nadruk op "zou" omdat we echt nog niet heel zeker weten wat het is. Precies omdat er nog geen officiële tekst bestaat heeft de regering ook nog geen standpunt.

Laat mij echter heel duidelijk zijn, als die tekst in dezelfde richting gaat als de vorige tekst is er geen enkele reden waarom de regering het er deze keer wel mee eens zou zijn. Onze bezwaren blijven gelden, we willen de veiligheid en de werkzekerheid van de havenarbeiders garanderen, we willen de veiligheid van de schepen in de havens garanderen. Met een nieuw voorstel van richtlijn gelijkaardig aan het oude zullen wij dus niet kunnen instemmen als – en ik leg de nadruk op die als – zij inderdaad met zo'n voorstel op de proppen komt op 13 oktober. Het is onze informatie dat er op 13 oktober wel een tekst zou zijn. Ik vind het ook een beetje merkwaardig dat deze eurocommissaris nog een tekst zou indienen daar waar het toch aan haar opvolger zal zijn om het nieuwe beleid te bepalen. Het is dus ook een beetje afwachten wat die zal doen en of die het zomaar eens zal zijn met de aanpak van mevrouw de Palacio. Wij blijven heel waakzaam en op onze hoede, net zoals u dat ook bent.

05.03 **Nahima Lanjri** (CD&V): Mevrouw de minister, ik ben blij dat u zegt dat u even waakzaam blijft. We weten echter dat er teksten circuleren en dat de inhoud waarover wij het hebben, namelijk die zelfafhandeling, altijd terugkomt en in sommige teksten zelfs nog verder gaat. Zelfs als wat daar als basis in staat niet verder gaat, kunnen wij het niet goedkeuren. We weten dat er de dertiende een tekst komt. Als u gaat afwachten tot de teksten officieel op tafel liggen, dan zouden we de boot – om in haventermen te spreken – wel eens kunnen missen omdat de vorige tekst reeds in een tweede lezing werd verworpen maar alles erop duidt dat de Palacio – het schijnt een harde tante te zijn, dat mag ook, vrouwen mogen ook gerust op hun strepen staan – dit echt wil doordrukken en dat zij er ook voor zal zorgen dat dit er zelfs in een eerste lezing door gaat komen. Ik wil dat u rekening houdt met de nieuwe context die er nu is, namelijk de uitbreiding van Europa. Vorige keer is ze nipt verworpen, die havenrichtlijn, met één stem. Dan vraag ik mij af wat dat nu gaat geven met de nieuwe landen die zijn toegetreden. Zij hebben er waarschijnlijk alle baat bij dat er zoveel mogelijk vrij wordt gelaten en dat zij daar ook wat hun transport betreft een graantje van kunnen meepikken.

Ik vrees daarvoor. Ik vind het dan ook een te zwak antwoord en een te zwakke houding om te zeggen dat men gaat afwachten tot er iets officieel is. Zelfs hetgeen circuleert geeft genoeg aanleiding tot onrust.

05.02 **Freya Van den Bossche**, ministre: Lors du Conseil informel de Rotterdam, la commissaire de Palacio a en effet déploré la non-approbation de la nouvelle directive portuaire. Il existe plusieurs nouveaux projets qui tous maintiennent l'automanutention. Nos objections demeurent et nous restons dès lors vigilants. Même si un texte était soumis le 13 octobre, nous resterions sur notre position mais je pense qu'il appartient désormais au successeur de Mme de Palacio de déterminer la politique à mener.

05.03 **Nahima Lanjri** (CD&V): L'automanutention apparaît dans tous les textes. C'est précisément ce que nous ne pouvons accepter. Si la ministre laisse aller les choses jusqu'au 13 octobre, nous allons rater le coche. Mme de Palacio va toujours vite en besogne; le projet a été rejeté de justesse l'an passé, à une voix près très précisément, et l'attitude des dix nouveaux Etats membres pourrait bien être déterminante. La ministre doit agir maintenant.

Men kan reeds perfect contacten leggen. Er zijn immers teksten. Zelfs wanneer men niet zeker weet of het tekst a, b of c is, wat in alledrie de teksten over de zelfafhandeling staat is onrustbarend. Mevrouw de minister, ik vraag dan ook nog eens om het initiatief te nemen voor het te laat is en we de boot missen.

05.04 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, het spreekt natuurlijk voor zich dat het feit dat de regering geen officieel standpunt heeft bekendgemaakt niet betekent dat ze niet bezig is. Het betekent dat mijn collega, die uiteindelijk op de vergadering van de ministers van Transport zijn werk zal moeten doen, via de geijkte kanalen die daarvoor bestaan reeds heel duidelijk heeft gemaakt wat de houding van België is in dit dossier. We zijn dat op een diplomatische en diplomatieke manier aan het duidelijk maken. Of dat voldoende wordt om een meerderheid te hebben in het Parlement die een nieuwe richtlijn, gelijkend op de eerste, verwerpt, is afwachten. Ik deel uw bezorgdheid over de nieuwe lidstaten. Wij gaan echter niet in onze zetel zitten wachten tot het op ons afkomt. Wij zijn zeker bezig. Alleen kan de regering geen officieel standpunt innemen over iets dat nog niet officieel is voorgesteld.

05.04 **Freya Van den Bossche**, ministre: Ce n'est pas parce que notre pays n'a pas encore pris position officiellement que nous ne suivons pas de près l'évolution de ce dossier. Les autres Etats membres et la Commission européenne savent parfaitement quel est notre point de vue en la matière. Au demeurant, il nous est difficile d'adopter une position officielle à l'égard d'une directive qui n'a pas encore été présentée officiellement. Je partage la préoccupation de Mme Lanjri au sujet de l'impact que pourrait avoir sur ce dossier l'adhésion de dix nouveaux Etats membres.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Question de Mme Zoé Genot à la ministre de l'Emploi sur "le contrôle du bien-être au travail" (n° 3708)

06 Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Werk over "het toezicht op het welzijn op het werk" (nr. 3708)

06.01 **Zoé Genot** (ECOLO): Bonjour à notre nouvelle ministre de l'Emploi qui va mener, je l'espère, une politique de gauche affirmée que nous pourrions soutenir avec enthousiasme! L'espoir est là, profitons-en.

On a pu lire dans certains magazines ainsi que dans la question parlementaire d'une sénatrice que le nombre d'inspections en matière de bien-être au travail avait diminué, de même que le nombre d'inspecteurs. Au-delà de la polémique pour déterminer si au niveau wallon, on fait jouer davantage l'incitation aux employeurs à remplir leurs obligations alors que du côté flamand, on ferait plus dans le répressif, il est intéressant de se pencher à nouveau sur les causes de la diminution du nombre de ces contrôles. Ces contrôles sont-ils effectués avec plus de qualité, plus en profondeur, ce qui serait une bonne nouvelle? Cependant, cela ne permettrait pas d'expliquer pourquoi le nombre d'inspecteurs diminue.

Quand on discute avec les travailleurs, on constate que la situation dans les entreprises est difficile, que le climat est tendu. Les petits accidents se multiplient, le stress au travail augmente, les travailleurs ont beaucoup de mal à négocier des conditions de travail acceptables, tout particulièrement dans les secteurs peu qualifiés où la situation est loin d'être favorable. Ces visites de l'inspection du bien-être au travail peuvent apporter un soutien aux travailleurs mais aussi à ceux qui essaient à l'heure actuelle de faire avancer les

06.01 **Zoé Genot** (ECOLO): Wat zijn de oorzaken van de vermindering van het aantal controles door de technische en medische inspectie tussen 2000 en 2003?

Worden er diepgaander controles verricht? Dat zou een goede zaak zijn, maar dat verklaart niet waarom het aantal inspecteurs afneemt.

Welke concrete maatregelen werden in 2004 genomen om die controles te verscherpen en te verbeteren, zoals door uw voorgangers, de heer Vandenbroucke, minister van Werk, en mevrouw Van Brempt, staatssecretaris voor Arbeidsorganisatie en Welzijn op het werk, was beloofd?

Werden in 2004 bijkomende inspecteurs in dienst genomen?

choses, comme les personnes qui travaillent au sein des comités de protection et d'hygiène par exemple. On se rend compte de l'importance de ce secteur qui avait d'ailleurs été relevée par vos prédécesseurs, M. Vandenbroucke et Mme Van Brempt, alors respectivement ministre de l'Emploi et secrétaire d'État à l'Organisation du travail et au Bien-être.

Eux-mêmes avaient réaffirmé dans leurs intentions pour 2004: "Les services de l'inspection technique et médicale seront fusionnés (cela a été fait). Cette opération doit déboucher sur une présence plus visible de l'inspection sur les lieux du travail. Au total, cela fait 169 personnes – ingénieurs, médecins, contrôleurs sociaux, assistants techniques. Malgré cela, les services d'inspection ont besoin de plus de personnes pour accomplir leur tâche. Le secrétariat d'État a inscrit pour l'année prochaine (pour 2004) plus de moyens au budget pour recruter plus d'inspecteurs et pour remplacer ceux qui quittent le service. On veillera ainsi en permanence à la formation et au recyclage de tous les collaborateurs de l'inspection."

Quelles sont les causes de la diminution des contrôles par l'inspection technique et médicale entre 2000 et 2003? Quelles mesures concrètes ont été prises en 2004 pour renforcer et améliorer ces contrôles comme promis? Des inspecteurs supplémentaires ont-ils été recrutés en 2004? Dans l'affirmative, combien et de quel type (ingénieur, médecin, contrôleur social)? Des formations ont-elles été organisées en 2004 pour ces inspecteurs? On a aussi parlé d'un renforcement de l'équipe chargée de contrôler les entreprises Seveso: cela a-t-il été fait?

06.02 Freya Van den Bossche, ministre: Monsieur le président, la diminution du nombre de visites de contrôle entre 2000 et 2003 est sans doute due à différents facteurs parmi lesquels la structure d'âge et le fait que les dossiers de harcèlement sont les plus importants; j'explique pourquoi. La moyenne d'âge est très élevée et les dossiers de harcèlement demandent beaucoup plus de temps que d'autres dossiers. Cela explique déjà plusieurs choses, mais ça n'explique pas tout à fait la diminution du nombre de visites qui s'est manifestée surtout en Flandre et à Bruxelles, et pas en Wallonie.

Plusieurs explications sont probables. La méthode de notification des visites est très différente, ce n'est pas la même partout. En Flandre, un nouveau système est utilisé; la façon de travailler est différente. Il y a aussi une différence de pyramide des âges entre les trois régions de notre pays. Selon moi, cela mérite bien une investigation plus approfondie, qui demandera un peu de temps. Si ça vous convient, on vous enverra les résultats dès qu'on les aura. On est en train de chercher les causes exactes de cette réduction du nombre de visites. Comme vous venez de le mentionner, il pourrait y avoir des investigations plus ciblées ou d'une autre qualité. Je ne peux pas vous répondre catégoriquement, mais on est en train de chercher.

Deuxième réponse: on élabore actuellement une procédure qui permettra une plus grande présence sur le terrain, ainsi qu'une meilleure articulation avec les services de prévention internes et externes aux entreprises; ce qui nous aidera sans doute dans la problématique du harcèlement.

Troisième partie de votre question: on a un double défi à relever en

Zo ja, hoeveel en van welk type (ingenieurs, artsen, sociaal controleurs)? Werden voor die inspecteurs in 2004 opleidingen georganiseerd?

Werd tevens effectief werk gemaakt van de aangekondigde uitbreiding van het team dat met de controle van de Seveso-bedrijven is belast?

06.02 Minister Freya Van den Bossche: De vermindering van het aantal controles tussen 2000 en 2003 is te wijten aan de hoge gemiddelde leeftijd en aan het feit dat het onderzoek van de dossiers met betrekking tot pesten op het werk veel meer tijd in beslag neemt dan dat van de andere dossiers.

Vooraf in Vlaanderen en Brussel is het aantal bezoeken ter plaatse gedaald, meer bepaald wegens de zeer uiteenlopende methodes voor de notificatie van die bezoeken en de verschillen op het stuk van de leeftijdspiramides.

Men onderzoekt momenteel de precieze oorzaken van die daling van het aantal bezoeken. Zodra wij over de resultaten van dat onderzoek beschikken, zullen wij u die bezorgen.

Wij werken momenteel een procedure uit die een grotere aanwezigheid in het veld en een

matière d'emploi. Il y a; d'une part, le remplacement des pensionnés. On doit vraiment remplacer beaucoup de gens, parce qu'il y a eu un arrêt des recrutements pendant quelques années. Il y aura, d'autre part, l'embauche de 14 inspecteurs supplémentaires. Ces deux mesures produiront à coup sûr des effets. Les procédures de recrutement sont en cours et ça marche très bien pour les psychologues, les chimistes et les ingénieurs industriels. Il est à noter que l'on rencontre des difficultés majeures à trouver des médecins en Flandre et des ingénieurs civils. Il n'y a pas assez des candidats pour remplir toutes les fonctions disponibles.

Dernière partie de votre question: un nouveau système de formation interne a été mis en place. Les collaborateurs ont l'occasion de suivre des cours spécialisés dans des institutions agréées. Selon moi, ce point est réglé.

betere wisselwerking met de interne en externe preventiediensten van de ondernemingen moet garanderen.

Inzake werkgelegenheid moeten tal van gepensioneerden worden vervangen en voorts zullen 14 bijkomende inspecteurs in dienst worden genomen. Er zijn onvoldoende gegadigden om alle betrekkingen in te vullen, en dat geldt met name voor de artsen.

Er werd een nieuwe regeling voor de interne opleiding uitgewerkt. De medewerkers krijgen de kans om gespecialiseerde cursussen in erkende instellingen te volgen.

06.03 Zoé Genot (ECOLO): Madame la ministre, je me réjouis de recevoir bientôt des informations supplémentaires sur l'évolution du type de contrôle et l'éventuelle répercussion sur leur nombre. Je me réjouis surtout d'apprendre que les procédures de recrutement ont commencé et que quatorze nouvelles personnes seront bientôt sur le terrain.

Sera-ce suffisant? Il faudra probablement procéder à une évaluation car, actuellement, les services semblent particulièrement débordés. Vous-même avez souligné le fait que les pyramides d'âges ne permettent pas pour l'instant le même type de déploiement qu'il y a quelques années. Il conviendra donc sans doute de réévaluer la nécessité ou non d'aller plus loin encore dans cette matière.

J'espère que vous transmettez vos difficultés rencontrées pour le recrutement de médecins aux collègues qui planifient les quotas de médecins. Ces difficultés dans l'administration sont récurrentes à divers niveaux: dans l'association équivalente à "Kind en Gezin", c'est le même problème. Peut-être cela fera-t-il réfléchir la commission de planification du nombre de médecins.

06.03 Zoé Genot (ECOLO): Het is heugelijk nieuws dat ik binnenkort bijkomende informatie zal ontvangen en vooral dat de wervingsprocedures opgestart zijn.

Zullen 14 nieuwe inspecteurs volstaan? Men zal ongetwijfeld opnieuw moeten bekijken of er nog meer moet ondernomen worden.

Ik hoop dat u uw problemen bij het werven van geneesheren zal melden aan uw collega's die verantwoordelijk zijn voor de contingentering van de geneesheren.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Samengevoegde vragen van

- de heer Guy D'haeseleer aan de minister van Werk over "het ontwerp van Europese richtlijn inzake de herziening van de maximale arbeidstijd" (nr. 3709)

- mevrouw Annemie Turtelboom aan de minister van Werk over "de Europese richtlijn betreffende de herziening van de maximale arbeidstijd" (nr. 3743)

07 Questions jointes de

- M. Guy D'haeseleer à la ministre de l'Emploi sur "le projet de directive européenne relatif à la révision du temps de travail maximum" (n° 3709)

- Mme Annemie Turtelboom à la ministre de l'Emploi sur "la directive européenne concernant la révision du temps de travail maximum" (n° 3743)

07.01 Guy D'haeseleer (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, op 9 september 2003 velde het Hof van Justitie een belangrijk arrest over het begrip arbeidstijd. Gevolg hiervan was

07.01 Guy D'haeseleer (VLAAMS BLOK): Le 9 septembre, la Cour européenne de Justice a

dat de wachtdienst van een arts in een ziekenhuis in zijn geheel als arbeidstijd moest worden beschouwd, zelfs indien betrokkene op zijn werkplek mocht rusten tijdens de periode waarin van hem geen werkzaamheden verwacht werden. Het spreekt voor zich dat dit arrest heel wat organisatorische en financiële problemen zou teweegbrengen, zeker voor de ziekenhuizen. Gevolg was dat een aantal landen bij de Europese Commissie erop aandrongen om de bewuste richtlijn uit 2003 aan te passen.

Het voorstel van aanpassing dat thans circuleert, bepaalt dat wie niet werkt tijdens een wachtdienst onder het nieuwe statuut "niet-actieve wachtdienst" zal vallen. Bijgevolg wordt wachtdienst niet langer beschouwd als effectieve werktijd, tenzij de lidstaten het anders bepalen.

Een tweede aspect van de herziening van de richtlijn handelt over de gemiddelde maximale wekelijkse arbeidsduur die 48 uur blijft. De referentieperiode wordt echter verlengd van vier maanden naar een jaar om werkgevers toe te laten langer te werken in drukke periodes en kortere weken te laten presteren in minder drukke periodes.

Mevrouw de minister, ik kom tot mijn vragen.

Welk standpunt zal België innemen met betrekking tot deze aanpassing van de richtlijn? Wat zijn de gevolgen voor ons arbeidsrecht?

Na de bekendmaking van het voorstel van aanpassing verschenen reacties in de pers, onder meer van de socialistische bediendenvakbond BBTK die stelt dat werknemers met wachtdienst de dupe dreigen te worden van deze aanpassing. BBTK meldt eveneens dat werkgevers de uitspraak van het Europees Hof momenteel niet naleven. Dit is onder meer het geval in ziekenhuizen, rusthuizen en opvoedingsinstellingen. BBTK vreest dat de bestaande CAO's in België op de helling komen te staan indien de EU-lidstaten het licht op groen zullen zetten voor de aanpassing.

Een andere reactie kwam van de overheid, van de directeur-generaal van de FOD Werkgelegenheid die stelt dat de richtlijn alleen tot bedoeling heeft terug te keren naar het systeem van voor de uitspraak van het Hof.

Mevrouw de minister, kunt u terzake duidelijkheid scheppen?

07.02 Annemie Turtelboom (VLD): Mevrouw de minister, de Europese Commissie wil de arbeidstijdrichtlijn van 4 november 2003 amenderen en wel zo dat mensen die de nacht doorbrengen op hun werk tijdens hun wachtdienst zonder iets te presteren daarvoor niet moet worden betaald. Een opmerkelijke aanpassing, vermits op 9 september door het Hof van Justitie een arrest werd gevelde dat veeleer in omgekeerde richting ging. Meer bepaald stond in het arrest dat de wachtdiensten van artsen in hun geheel als arbeidstijd moet worden beschouwd. Dit betekent evenwel meerkosten voor ziekenhuizen. Er wordt ook gezegd dat het arrest niet overal zou worden nageleefd. Bovendien vreest men dat de bestaande CAO's in België op de helling zouden komen te staan wanneer de aanpassing van de Europese richtlijn doorgang vindt. Volgens een bericht in De Morgen zou de directeur-generaal van de federale overheidsdienst

rendu, à propos de la notion de temps de travail, un arrêt qui a notamment eu pour effet que la garde assurée par un médecin dans un hôpital doit être intégralement considérée comme du temps de travail, en ce comprises les périodes de repos autorisé. Cet arrêt a bien entendu eu d'importantes répercussions sur la situation financière des hôpitaux.

Plusieurs pays ont pressé la Commission européenne d'adapter fondamentalement la directive européenne relative au temps de travail. La version révisée de la directive instaure le nouveau statut de "service de garde non actif". En outre, la durée du travail hebdomadaire maximale moyenne est fixée à 48 heures, mais la période de référence est portée de quatre mois à un an pour permettre d'adapter le temps de travail à la charge de travail.

Quelle position la Belgique adopte-t-elle concernant l'adaptation de la directive? Quelles peuvent être les conséquences de cette dernière pour le droit du travail dans notre pays?

07.02 Annemie Turtelboom (VLD): La modification que la Commission européenne entend apporter à la directive existante relative au temps de travail aurait pour conséquence que les gardes au cours desquelles aucune prestation n'est réellement effectuée ne seraient pas rémunérées, ce qui est contraire à un arrêt de la Cour européenne de Justice du 9 septembre 2003.

L'on craint actuellement que cette

Werkgelegenheid geen graten zien in de aanpassing. Hij zegt immers dat het alleen de bedoeling is dat wij terugkeren naar het systeem van voor de uitspraak van het Hof.

Een tweede probleem met de amendering van de arbeidstijdrichtlijn van 2003/88 betreft de wekelijkse maximale arbeidsduur. Het huidige artikel 6b bepaalt dat de gemiddelde arbeidsduur in elk tijdsvak van 7 dagen, inclusief overwerk, niet meer dan 48 uur mag bedragen. Aan dat principe zal niet worden geraakt, maar wel aan de referentieperiode die zou worden verlengd van 4 maanden tot 1 jaar. Een en ander zou kunnen leiden tot een groter flexibilisering van de arbeidstijd.

Mevrouw de minister, kunt u een antwoord geven op de volgende vragen.

Ten eerste, wat is de huidige stand van zaken van de amendering van de Europese richtlijn over de arbeidstijd, met andere woorden welke concrete voorstellen liggen er op dit moment op tafel?

Ten tweede, heeft de minister concrete indicaties dat de huidige reglementering op basis van het arrest van het Hof van Justitie van 9 september 2003 niet volledig wordt nageleefd? Worden daarop controles gedaan? Zo ja, zijn er al sancties genomen?

Ten derde, wat zal de houding van de federale regering zijn over het probleem van de wachttijden?

Tot slot, bent u gewonnen voor de uitbreiding van de referentieperiode inzake de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur van vier maanden tot één jaar? Wat zal het standpunt van de federale regering daaromtrent zijn?

07.03 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, de commissie heeft vorige week een herziening voorgesteld aan de richtlijn die de arbeidsduur bepaalt. U weet dat in principe de arbeidsduur beperkt is tot 48 uur. Tot vandaag mocht er langer gewerkt worden op voorwaarde dat over een periode van vier maanden toch dat gemiddelde gehaald kon worden. Als dat voorstel wordt goedgekeurd, mag een land beslissen om het gemiddelde te berekenen over een periode van één jaar. Ik druk op het mogen beslissen. Wij zouden die mogelijkheid krijgen, maar het hoeft niet per se. Ik stel dan ook voor, omdat dat de traditie is in ons land, dat de sociale partners op dat vlak hun verantwoordelijkheid opnemen.

Ten tweede, ook het volgende zou concreet veranderen. De tijd waarin een werknemer van wacht is, zou niet gelden als gewerkte tijd. Dat gaat inderdaad in tegen het arrest dat het Europees Hof heeft geveld.

Voor ons land zou dat voorstel niet zo veel veranderen, omdat de arbeidsduur wordt geregeld door wetten en CAO's na afspraken tussen sociale partners. Zij mogen een gunstiger regeling - uiteraard afhankelijk van wie dat bekijkt - afspreken dan wat Europa voorstelt. Met andere woorden, het hoeft bij ons niet noodzakelijk tot veranderingen te leiden, maar het kan wel als het sociaal overleg daartoe zou beslissen.

adaptation remette en question les conventions collectives de travail. Pour le directeur général du SPF Emploi, cette adaptation est l'occasion de revenir à la situation antérieure à la décision de la Cour de Justice.

L'adaptation de la directive vise également à porter à un an la période de référence servant au calcul de la durée maximale de travail hebdomadaire afin de rendre la durée de travail plus flexible.

Quel est l'état d'avancement des plans relatifs à l'adaptation de la directive existante? L'arrêt de la Cour de Justice européenne du 9 septembre 2003 est-il respecté dans la pratique? Le respect de cet arrêt fait-il l'objet d'un contrôle et des sanctions sont-elles imposées en cas de non-respect?

Quelle est la position de notre pays vis-à-vis de la rémunération ou de la non-rémunération des gardes sans prestation de travail et du prolongement de la période de référence servant au calcul de la durée maximale de travail hebdomadaire?

07.03 **Freya Van den Bossche**, ministre: La révision que la Commission européenne a présentée la semaine passée n'aura vraisemblablement que peu d'implications pour notre pays.

La limitation de la durée du temps de travail à 48 heures pourrait être calculée sur une période d'une année au lieu de l'être sur quatre mois comme actuellement, mais ce ne serait pas obligatoire. En outre, la période d'attente n'aurait pas la même valeur que du temps travaillé. Toutefois, dans notre pays, les partenaires sociaux sont déjà libres de proposer des conditions plus avantageuses. Par conséquent, il ne devrait pas y avoir de problèmes chez nous. Pour le reste, nous nous sommes abstenus, en concertation avec la Commission européenne, de faire

Het voorstel wordt op de Raad van 4 oktober in Luxemburg, waar ik vanzelfsprekend heen ga, besproken. Het gaat daar om een eerste gedachtewisseling waar we al een beetje onze mening kwijt zullen kunnen. Het zal ook interessant zijn om de sfeer op te snuiven, om te weten wie wat denkt over dat voorstel.

De administratie heeft ondertussen de opdracht gekregen om dat voorstel te onderzoeken op mogelijke implicaties voor ons land. Hoe dan ook zullen wij de belangen van werknemers goed in het oog houden, maar, zoals ik daarnet al zei, ik denk dat mits goede afspraken tussen de sociale partners dat echt geen problemen hoeft te geven voor ons.

Ons land heeft voorlopig niets ondernomen om het arrest van het Hof van Justitie uit te voeren. Dat is namelijk gebeurd in samenspraak met de Europese Commissie, die zelf op tijd heeft aangegeven daaraan iets te zullen veranderen. Het leek ons dus weinig gepast om voor een korte tijd alles om te keren, waarna wij toch weer op de oudere en vroegere situatie zouden terugvallen. Dat is in samenspraak met de Europese Commissie gebeurd.

Na de eerste gedachtewisseling op 4 oktober zullen wij ook heel formeel ons standpunt duidelijk moeten maken, maar ik denk echt wel dat dat voor ons land geen probleem hoeft te betekenen.

De discussie over de arbeidsduur laten wij voeren door de sociale partners. In dit stadium is de houding van de regering veeleer dat wij erop toezien dat onze wetten en CAO's worden gerespecteerd en dat de bestaande ruimte tot onderhandelen behouden blijft of dat zelfs een grotere ruimte kan ontstaan, maar dat wij toch het initiatief in die hoek laten.

07.04 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik onthoud uit uw antwoord dat er binnen uw diensten nog onderzocht wordt wat de eventuele mogelijke implicaties voor ons arbeidsrecht zouden kunnen zijn. Tegelijkertijd legt u ook een hele verantwoordelijkheid bij het sociaal overleg, waar het hoort te liggen, voor wat betreft de invulling van de maximale wekelijkse arbeidsduur en het toekennen van bepaalde faciliteiten voor werknemers die een wachtdienst presteren en die nu in bepaalde gevallen, in bepaalde instellingen reeds een vergoeding krijgen voor de duur van hun aanwezigheid.

De werknemersorganisaties zijn vooral bevreesd dat die vergoedingen voor de wachtdiensten bij toekomstige besprekingen van CAO's zouden kunnen teruggeschroefd worden, maar dat is natuurlijk het resultaat van het sociaal overleg. Wij hopen dat er aan die verworven rechten, die in de bestaande CAO's verweven zitten, niet zal geraakt worden in de toekomst.

07.05 **Annemie Turtelboom** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik heb een kleine aanvullende vraag. Op mijn tweede vraag heb ik niet direct een antwoord gekregen. Er wordt daar gesuggereerd dat het arrest van het Hof van Justitie niet altijd nageleefd wordt in de ziekenhuizen. Ik had gevraagd of er daarop controles zijn en of er sancties zijn uitgesproken. Ik heb dat antwoord niet onmiddellijk gehoord, misschien is het mij ontgaan.

exécuter l'arrêt mentionné et nous attendons que cette révision soit vraiment devenue réalité.

En toute hypothèse, nous débattons de cette proposition le 4 octobre à Luxembourg, après quoi nous prendrons officiellement position. Entre-temps, mon administration tentera de déterminer quelles implications cette proposition pourrait avoir dans notre pays. Cela dit, nous affirmons avec force que le débat sur la durée du temps de travail doit être mené par les partenaires sociaux.

07.04 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Nous retenons que l'administration examinera les implications de la proposition et que la ministre laisse l'initiative aux partenaires sociaux. Nous espérons par ailleurs que l'on ne touchera pas aux indemnités perçues pour les services de garde.

07.05 **Annemie Turtelboom** (VLD): Je n'ai pas très bien compris ce que la ministre a dit à propos du non-respect de l'arrêt dans les hôpitaux.

07.06 Minister **Freya Van den Bossche**: Ik heb de vraag wellicht niet rechtstreeks beantwoord. In ons land is het op vele plaatsen niet uitgevoerd. Wij hebben daartegen niets gedaan omdat de Europese Commissie ons heeft gezegd dat we niets moesten doen, want dat ze het toch weer zou veranderen. Het is een beetje in samenspraak met hen gebeurd, op informele wijze evenwel. We hebben niet gecontroleerd omdat wij op voorhand wisten dat de regeling niet zou standhouden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Question de Mme Valérie Déom à la ministre de l'Emploi sur "la situation du secteur des transports de fonds" (n° 3724)

08 Vraag van mevrouw Valérie Déom aan de minister van Werk over "de toestand in de sector van het geldtransport" (nr. 3724)

08.01 Valérie Déom (PS): Monsieur le président, madame la ministre, mon attention a été attirée par des représentants du secteur des transports de fonds sur les conditions de travail de plus en plus précaires auxquelles les agents se trouvent confrontés en raison des agissements des banques et des sociétés privées de gardiennage.

En réalité, les difficultés que rencontre le secteur des transports de fonds ne sont pas neuves. Depuis quelques années déjà – quatre ou cinq ans –, aucune des grandes sociétés de gardiennage n'est épargnée par les restructurations qui se traduisent soit par la vente de la branche "transport de fonds", soit par du chômage économique dans un premier temps, qui débouche in fine sur des licenciements. L'évolution perpétuelle du monde bancaire, qui va de fusion en fusion et se livre une concurrence effrénée, n'est évidemment pas étrangère à cette situation.

De plus, la volonté des banques qui imposent de manière quasi généralisée le recours au système de la valise dite intelligente engendrerait une diminution du nombre nécessaire de convoyeurs pour effectuer leurs prestations. Si l'on ajoute à ces considérations le fait que ces mêmes organismes bancaires tentent de limiter au maximum la fréquence d'enlèvement des fonds, ce secteur peut s'attendre à subir à nouveau, à plus ou moins court terme, des pertes d'emplois relativement importantes.

Outre cette grave menace vis-à-vis de l'emploi, il semblerait que déjà actuellement, pour des raisons de rentabilité pure, les firmes privées bafouent les conventions collectives de travail (CCT). Par exemple, non-respect de l'interdiction de prendre l'autoroute pour effectuer un parcours supérieur à vingt kilomètres, voire selon certains, carrément camouflage des camions; non-respect de la pause de 30 minutes obligatoire après quatre heures de travail; 10 à 12 heures de travail par jour et, dans certaines sociétés, 80% des tournées seraient de plus de 10 heures sans pause; utilisation d'une procédure dite mixte d'enlèvement, à savoir, d'une part, la valise dite intelligente et, d'autre part, l'enlèvement de titres au porteur qui se ferait via de simples enveloppes ou via des mannes alors que, d'après les informations en ma possession, les tournées mixtes seraient interdites et que, jusqu'à preuve du contraire, les titres au porteur constituent des valeurs qui devraient se trouver dans la valise dite intelligente.

07.06 Freya Van den Bossche, ministre: Nous n'avons rien entrepris en la matière parce que la Commission européenne nous a assurés que la situation changerait à court terme.

08.01 Valérie Déom (PS): De arbeidsomstandigheden van de geldkoeriers worden steeds moeilijker. Een en ander heeft te maken met bepaalde praktijken van de banken en privé-bewakingsondernemingen. Zo wordt er nu gebruik gemaakt van plofkoffers en hoeft er minder vaak geld te worden opgehaald, en dat brengt de werkgelegenheid steeds meer in het gedrang. Bovendien zouden de bedrijven, louter om het rendement op te drijven, de collectieve arbeidsovereenkomsten (CAO's) met voeten treden.

Wist u van deze overtredingen? Zo ja, welke maatregelen heeft u getroffen om ze te vermijden? Ten slotte heeft u, gelet op de steeds hogere druk op de waarde-transportmaatschappijen en dus op de werknemers, een reëel overleg voor ogen tussen de diverse hoofdrolspelers in dit dossier?

Bref, autant de règles prévues dans les CCT dont l'objectif est normalement le maintien de la qualité des emplois et des conditions de travail, conditions de travail qui, dans ce secteur des transports de fonds, sont évidemment intimement liées à la sécurité des agents mais également des citoyens.

Dès lors, en votre qualité de ministre de l'Emploi ayant en charge le contrôle de l'application des règles contenues dans les CCT, avez-vous connaissance de ces violations? Si oui, quelles sont les mesures mises en place pour y remédier?

De plus, vu la pression de plus en plus forte du secteur financier sur les sociétés de transport de fonds et donc sur les travailleurs, ce qui engendre une réelle menace pour l'emploi, comptez-vous mettre en place une réelle concertation entre les différents protagonistes dans ce dossier?

08.02 Freya Van den Bossche, ministre: Madame Déom, je voulais vous remercier: en effet, les informations que vous m'avez transmises sont tout à fait inconnues de mon cabinet, de mon administration.

Je vous propose donc de nous transmettre toutes les informations dont vous disposez, de sorte que les services de contrôle des lois sociales puissent organiser une action efficace. Honnêtement, nous ne sommes absolument pas au courant et il nous intéresserait beaucoup de creuser cette problématique. Merci beaucoup.

08.03 Valérie Déom (PS): Monsieur le président, je voulais simplement ajouter que vraisemblablement, d'après les informations en ma possession, les syndicats hésitent à bouger tellement la pression est importante. Ils préfèrent donc préserver l'emploi, laisser passer les questions de rentabilité et violer les CCT que de monter au créneau vu les véritables menaces sur l'emploi.

Je vous constituerai donc volontiers un dossier sur ce point, madame la ministre.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

*La discussion des questions et interpellations se termine à 15.10 heures.
De bespreking van de vragen en interpellaties eindigt om 15.10 uur.*

08.02 Minister Freya Van den Bossche: De informatie die u me gegeven heeft is onbekend bij mijn kabinet en mijn administratie. Ik stel voor dat u ons alle informatie bezorgt die u over dit onderwerp heeft.

08.03 Valérie Déom (PS): Het lijkt wel alsof de vakbonden aarzelen om te reageren, zo zwaar is de druk. Aangezien de tewerkstelling echt in gevaar is, zien ze lijdzaam toe hoe de CAO's met voeten worden getreden.